

PRINS WILLEM MODEL SM 40

De PRINS WILLEM was waarschijnlijk het grootste schip met een vierkante achtersteven van de Nederlandse Compagnie van Oost-Indië. Gebouwd te Middelburg in de jaren 1649-1650, onder leiding van de timmerman Cornelis Speldernieuw, vertrok de PRINS WILLEM op haar eerste reis naar Batavia op 5 mei 1651, met een bemanning van 276 waaronder 93 soldaten en 22 vrouwen en kinderen. Bij thuiskomst werd het schip door de Compagnie tijdelijk uitgeleend aan de Algemene Staten die in conflict waren gekomen met Groot-Brittannië. Voor haar gebruik als slagschip, naast de sloop van haar forecastle en relatief achterstevenschot, werden 6 kanonnen toegevoegd aan de batterij benedendeks, door 3 nieuwe patrijspooten aan elke kant van de boeg in het gebied van de verwijderde brug te openen. Korte tijd diende de PRINS WILLEM als vlaggenschip van de beroemde admiraal Witte de Witt; in oktober 1652 nam het deel aan de slag bij Duins toen het aanzienlijk beschadigd raakte. Later teruggegeven aan het bedrijf, de schip, van 1653 tot 1660, weer actief op de commerciële routes naar Indië; op 23 december 1661 vertrok de PRINS WILLEM vanuit Batavia met enkele andere schepen op weg naar de Lage Landen, onder leiding van Arnold de Vlaming Van Oudshorn, gouverneur van Ambon. De kleine vloot bereikte nooit zijn bestemming: misschien als gevolg van een hevige storm, werden de schepen gesloopt in de buurt van het eiland Brandon, neerstortend met al hun lading. In dit verband vertelt Valentijn hoe de gouverneur-generaal Maetsuyker de tragedie "zag" plaatsvinden tijdens een dramatische premonitory-droom, waarbij hij het feit al een tijdje aankondigde voordat het nieuws Nederland bereikte. Onze reconstructie op schaal 1:100 is voornamelijk gebaseerd op een model uit het midden van de 17e eeuw, in het Rijksmuseum van Amsterdam, met de integratie van diverse iconografische bronnen zoals Nederlandse gravures en schilderijen uit die tijd. In 1978 onderging het model, dat de slagschipversie van de PRINS WILLEM reproduceerde, een nauwkeurige restauratie die herstelde zijn oorspronkelijke uiterlijk als een commercieel schip, sloot de 6 boegpoorten en herbouwde de forecastle en het relatieve schot. Ons model vormt in feite een gedetailleerde en getrouwe reproductie van het schip dat door de West-Indische Compagnie is opgetuigd voor commercieel verkeer.

ALGEMENE INFORMATIE

Net als het hele COREL-assortiment bevat de montageset alles wat nodig is om het model te monteren (behalve lijm). De technisch bouwbaar houten onderdelen worden reeds gesneden geleverd en hoeven over het algemeen alleen licht gepolijst te worden met een vijl of glaspapier. De elementen die van het bord kunnen worden verkregen, moeten echter eenvoudig door de modelmaker worden gesneden, met hooguit een paar inkepingen of winsten. De accessoires zijn afgewerkt en klaar om te lijmen.

Het model kan worden geconstrueerd met een paar standaardgereedschappen, bijvoorbeeld een hamer, een paar kleine vijlen van verschillende sectie en sterkte, tang met dunne tangen, een schaar, een messensnijder, enkele vellen glaspapier van verschillende korrelgroottes, een paar kleine blokken hout (prismatisch en cilindrisch), waarop het glaspapier kan worden gelijmd of genageld, een flacon van vinyllijm en een buis sterke lijm zoals die voor metaal. Voordat u begint en niet tijdens de montage, is het raadzaam (vooral voor de minder deskundige) om dit boekje zorgvuldig te lezen en de constructieve plannen te bestuderen. Naast het bieden van een voorlopig beeld van de verschillende fasen en montageproblemen, zal het helpen om de kans op breuk of onherstelbare schade aan de stukken te verminderen, vaak moeilijk te vinden op de markt. Alle multiplexelementen zijn bijvoorbeeld niet los van de complete montagekit verkrijgbaar, dus de modelmaker moet ze vervangen, waarbij de stukken worden getraceerd met carbonpapier op het materiaal van de aangegeven dikte, gesneden met een fretwerkzaag.

Voordat u begint en niet tijdens de montage, is het raadzaam (vooral voor de minder deskundige) om dit boekje zorgvuldig te lezen en de constructieve plannen te bestuderen. Naast het bieden van een voorlopig beeld van de verschillende fasen en montageproblemen, zal het helpen om de kans op breuk of onherstelbare schade aan de stukken te verminderen, vaak moeilijk te vinden op de markt. Alle multiplexelementen zijn bijvoorbeeld niet los van de complete montagekit verkrijgbaar, dus de modelmaker moet ze vervangen, waarbij de

stukken worden getraceerd met carbonpapier op het materiaal van de aangegeven dikte, gesneden met een fretwerkzaag.

KLEUREN - Afgezien van de romp, kleuring (zoals elke veroudering moet worden uitgevoerd voordat de stukken worden gelijmd: acrylverf, olieverf of email kan worden gebruikt voor modellering, maar ze moeten mat zijn.

Vuil wit:	kiel en roer tot aan de waterlijn.
Donkerbruin:	romp en roer boven de waterlijn, tot wale nr. 33; bulkead, binnen bolwerken, frame timbres, staande rigging, interne wales, bloedzuigers en stanchion steunen; gangboorden, rekken voor het doden van pinnen, bolders, roosters, luiken, lier, ventilatieopening, kanonwagens; masten (met uitzondering van de lengtes met inbegrip van de gieken en de kappen en met uitzondering van de nummers 231, 256, 278 en 293); vlaggenmasten (met uitzondering van de uiteinden en de nummers 300, 306, 312 en 317); vaste tuigage en relatieve blokken en juffers.
Donker blauwgroen:	boegschot (nr. 64); doek tussen nr. 33 wale en spoor nr. 65 (nr. 45 en 46); tweede lijst nr. 47 vanaf de onderkant (d.w.z. vanaf nr. 33 wale); onderste galerijgebied (nr. 164); achtersteven spiegeluitsparing (nr.-31); kastdeuren, deuren en ramen (nr. 93).
Zwart:	wales, grote gunwale; buiten de schouwen; rail, verschansingsleuning, buitenvlak van framehout inclusief twee elementen; stanchion leuning; extremitet van de boegram nr. 129 (voor de volledige lengte van de figuurkop); boogstructuur (gegevens nr. 128.130.132.133, 134; alle elementen tussen de nrs. 137 en 142; de stukken nr. 144, 148, 152, 153 en 154); vaten en kogels; deur- en raamscharnieren; het pantser van de commandant op de spiegel; kettingwalen, kettingen, spijkers; spleten nr. 160; lengtes van masten tussen de gieken en de respectieve doppen; masten nr. 231, 256, 278 en 293; kraaiennesten, gieken, bolsters, doppen; beugeleind en vlaggenmast (nr. 295.296.297 en 298); extremiteten van flagstaffs; flagstaffs nr. 300.306.312 en 317; outriggers en relatieve ijzers; oogbouten en tuighaken; ankers en kettingen; binnenkant van valse openingen (roosteruitsparing, kanuniekpoorten, hawses, roerbehuizing, rigginggaten).
Rood:	eerste lijst nr. 47 net boven de nr. 33 wale; ronde en vierkante kanon patrijspooten; rabbet en binnenkant van mantels; 110 en 158 spleten; buitenvlak van het 1e snijwater nr. 145; latrine nr. 143; figuur-hoofd, achtersteven spiegel leeuwen, wapenschilden uitsparingen; kruitvaten.
Verroest koper:	bovenste gedeelte van galerijen (nr. 165); scuppers.
Lichtblauw:	doek dat zich naar de achtersteven tussen wale nr. 33 en spoor nr. 65 (nr. 47 met uitzondering van de twee onderste stroken) strekt.
Wit:	wolken geschilderd op het lichtblauwe doek; dekking op de achtersteven.
Goud- en donkergeel:	deur- en raamkozijnen; buitenvlakken van de 2e en 3e nr. 146 en 147 snijwateren; friezen, randen, decoratieve elementen in het algemeen (gegevensnr. 96,97,101,104,105,106,115,116,117,118,131,136,151, 157, 167, 170, 184, 185, 186, 192, 193, 194, 196,197,198,199, 203 en 207) lijstwerk (strook nr. 166; alle elementen opgenomen tussen nr. 177 en 183; nr. 187 en 183); figuur-hoofd manen en de manen van de

	leeuwen op de achtersteven spiegel; krijgershelmen; haar en kleding van de vrouwelijke figuren.
Lichtgroen:	dolfijnen, laken en mast op de achtersteven.
Huidskleur:	lichamen van de vrouwelijke figuren; putti; krijgers en commandantsgezicht.
Natuurlijk hout:	bruggen, kanonwielen; vaten; loopblokken (glanzend).
Natuurlijk snoer:	lopent tuig.

VEROUDERING – Een realistische rijping patina (zowel op het "door zicht" hout als de geëmailleerde of olie gelakte zones of elementen) kan worden verkregen door op het oppervlak wat sepia of neutrale grijswaterkleur verdund met ossengal (te koop in fine art winkels) of melk aan te brengen. Ga voor de gouden decoraties als volgt te werk: 1) verdun een beetje donkere mordantkleur in een recipiënt met een paar druppels vinyllijm, totdat de oplossing vrij vloeibaar is; 2) borstel dit mengsel rijkelijk op het gehele decoratieoppervlak (inclusief de opgetilde delen); 3) voordat de verf droogt, veegt u de decoratie af met een vochtige doek om kleur van projecterende delen te verwijderen. Wanneer ze droog zijn, zullen de verhoogde elementen zich onderscheiden van de donkere kleur.

GOUDEN SCULPTUREN AANRAKEN - Om gouden decoratie te plaatsen, kan het soms nodig zijn (vanwege een kleine drukfout of eerdere fout in de montage of uitlijning van elementen door de modelmaker) om een lichte aanpassing aan hetzelfde te maken met een bestand, en dit kan het gouden patina in de betreffende zone ruïneren. Het kan ook gebeuren, hoewel het vrij zeldzaam is, dat het gouden oppervlak in sommige delen ongelijk is of in beide gevallen zwart is, het is voldoende om het aan te raken met goudverf, in dezelfde tinten, indien mogelijk voor metaal. Het transparante effect van het oppervlak kan worden verkregen met geschikte vernis; in dit geval is het echter het beste om de hele decoratie aan te passen om een gelijkmatig patina te garanderen (volledige aanraking van het beeld met goudverf is ook onmisbaar wanneer de bovengenoemde bewerking geen kleur krijgt die perfect identiek is aan die van de rest van het oppervlak).

BLAD MESSING ELEMENTEN- Alle elementen worden met één steun verbonden door middel van kleine aansluitpunten; vanwege de sterk verminderde dikte raden wij u aan om het hele vel met grote zorg te behandelen; het is het beste om de afzonderlijke onderdelen niet te isoleren tot de afwerking en montage. De stukken kunnen met een eenvoudige draaibeweging van de steun worden losgemaakt. De aansluitpunten kunnen echter gemakkelijker en nauwkeuriger worden gesneden met een gewone schaar. Wanneer het stuk is geïsoleerd, is de eerste stap om het element vooraf op het model te plaatsen en de contouren ervan te controleren met eventuele onderliggende elementen; een kleine fout kan worden gecorrigeerd met een bestand van geschikt formaat, dat met grote zorg wordt gebruikt. Wanneer het stuk perfect is gevormd (met de nodige plooien, zoals geïllustreerd), is het raadzaam om te beslissen over de vereiste afwerking, modelbouwers die het hele model schilderen, hoeven alleen de bovengenoemde kleuren te gebruiken. Degenen die alles "in beeld" achterlaten, kunnen de messing elementen polijsten met zeer fijn schuurpapier of speciale preparaten, overal te koop.

VLAGGEN - Ga voor de voorbereiding van de vlaggen als volgt te werk: isoleer de elementen, snijd ze van hun witte buitenranden zodat de stof niet raft; u kunt ze op hun respectieve steunen aanbrengen door het speciale deel dat in wit langs een van de marges is afgedrukt, om het personeel te wikkelen of, beter nog, door de laatste te elimineren en de vlag eenvoudig aan de steun te koppelen, op sommige punten met gelijke afstand, met dunne draad. Om de vlaggen een realistischer uiterlijk te geven, raden wij u aan om de stof nat te maken (de zeefdruk garandeert de stabiliteit van de kleuren), om het zetmeel te verwijderen en wat plooien met de hand te creëren. Het bereikte uiterlijk kan worden versterkt door beide

zijden van de vlag te schilderen met transparante ondoorzichtige vernis. Een dergelijke procedure is ook het meest geschikt voor het verkrijgen van enkele "stijve" vlaggen, waardoor het effect van de wind wordt gereproduceert.

MONTAGE-INSTRUCTIES Het is belangrijk om de volgende opmerkingen te lezen om het model correct te monteren: in feite is het onmogelijk om werken te voltooien met behulp van illustraties en persoonlijke ervaring. Op de tafels heeft elk stuk een nummer, dat in de instructies wordt herhaald; de volledige lijst met elementen wordt aan de voet van de montagenota's weergegeven. Deze lijst maakt een correcte identificatie of constructie van de componenten mogelijk: na het nummer en de naam geeft het het materiaal, de afmetingen, elk catalogusnummer (voor de aankoop van onderdelen die de modelmaker kan beschadigen) en de code, handig om het stuk in de verpakking te herkennen. De letter "A" staat voor "accessoires" en geeft alle componenten aan die al klaar en praktisch klaar zijn voor montage (decoraties, oogbouten, ringen, blokken, draaipistolen, geweren, ankers, vlaggen enz.). De letter "C" ("touw") geeft alle manoeuvres en andere details aan die met stukken touw moeten worden geconstrueerd. De houten elementen gemarkeerd met "P" in de "herwerkte stukken" doos, en zijn over het algemeen al gesneden: een finishing touch en het stuk is klaar. Het is echter nuttig om zowel de contouren als de winsten van de stukken te controleren voordat u ze verwijderd; in feite kunnen er kleine verschillen zijn tussen de originele tekening en de daaropvolgende fotografische of gedrukte reproducties, inclusief tabellen. Dergelijke verschillen zullen echter uiterst beperkt zijn en zullen niet voldoende zijn om de constructie van het model te schaden. Zorgvuldige stukcontrole en voorlopige montage zonder lijmen zullen eventuele fouten aan het licht brengen, zodat eventuele overtollige misschien eerder verwijderd met vijl- of glaspapier en stofzuigers gevuld met kleine inzetstukken van materiaal langs de randen.

De letter "R" geeft aan dat het stuk niet in de kit is gesneden; de modelmaker moet het "verkrijgen", met over het algemeen vrij eenvoudige bewerkingen, van het bord of het aangegeven materiaal. De houten delen worden over het algemeen aan elkaar gelijmd met langzaamdrogende vinyllijm, zodat stukken zelfs na het aanbrengen kunnen worden verwijderd en verplaatst; voor details in "onstabiel evenwicht" kan een sneldrogende lijm moeten worden gebruikt, opnieuw van het type hout. Voor moeilijke of resistente verbindingen en gebruik tussen verschillende materialen (opnieuw langzaam of sneldrogend, afhankelijk van het type en de positie van de betrokken stukken).

Voordat u deze lijm aanbrengt, moet u het metalen oppervlak altijd ontvetten met aceton of oplosmiddel; als een grotere hechting vereist is, is het ook raadzaam om het te lijmen oppervlak op te ruwen met een vijl of glaspapier. Deze bewerking is ook onmisbaar voor de decoratieve sculpturen, van waaruit de gouden patina wordt verwijderd tot aan het natuurlijke metaal op het punt waar de lijm moet worden aangebracht. Elk type lijm, met name in de zichtbare delen van het metaal, moet echter in nauwelijks voldoende hoeveelheden worden aangebracht om druppeltjes of lekken te voorkomen.

Met betrekking tot de bereiding van vinyllijm, met name voor het aanbrengen van romp- en dekplanken, raden we een mengsel van lijm en donkere mordant aan; bij droogtijd zijn de verbindinglijnen tussen de planken een realistische donkere kleur. En tot slot een hint over montagetijden: haast je niet om het model te voltooien, neem de tijd en controleer de details die je al hebt voorbereid en programmeer de volgende bewerkingen zorgvuldig.

FRAME - In order to assemble the model in the easiest way we would advise you to prepare a temporary wharf by fixing on a chipboard panel (base: 10-12x45-50 cm, thickness: 1.5cm approx.) two lengths of rod (section: 10 x 10 mm approx.) at a distance of 5 mm (the pieces for the wharf are not supplied in the pack - Table 5 , Figure A). After the above-mentioned

verification of the lengths of the elements, unite together without glue in the following order: the no. 1 keel, the no. 2 bow fillers, the frames from no. 3 to 14, the no. 15 stern deck, the transom elements no. 16 and 17, the bridge sectors from no. 18 to 23 and the no. 24 and 25 bulkheads, checking carefully the embedding, lining up on and respective angulation of the pieces (Table 5, Figure B).

Demonteer alles en breng eventuele correcties aan, vorm de twee nr. 2 vulstoffen en maak voorzichtig de licht hellende patrijspootengaten in elementen 16 en 17; verbind alle bovengenoemde elementen met slox-drogende lijm en controleer voortdurend de uitlijning (voor dit doel is het mogelijk om de middenas van dekken te plotten waarlangs de pinnen of spijkers worden geplant die worden gebruikt om de hele structuur te vergrendelen. Lijm, indien droog, de vulstof nr. 26 aan de achtersteven onderdeks nr. 15 en tegen de onderste nr. 16 spiegel; bedek overvloedig met lijm de verenigende lijnen van het stuk en laat alles weer drogen. Controleer bij sommige planken of de romp compleet is; als deze planken dp niet prefectly op alle frames "lopen", breng dan de nodige correcties aan met vijl of schuurpapier bevestigd aan het bovengenoemde blok hout als een frame kort is, lijm een voldoende doorsneden strook planken langs de korte rand van hetzelfde.

Vervolgens "taps toelopend" vulmiddel nr. 2 naar de boeg en de nr. 3 en 7frames en de nr. 9 en 14frames naar de achtersteven evenals de elementen nr. 15,16,17 en 26. Deze bewerking moet worden uitgevoerd met glaspapier op rechthoekig blok langs de convew en rechte delen van de structuur, en met glaspapier op cilindrisch blok aan de onderkant concave delen. Maak zorgvuldig de behuizing voor de valse nr. 173 giek van het roer in correspondentie met de stukken nr. 16 en 26.

HULL PLANKING - Planking bestaat uit twee lagen overlappende planken, zoveel mogelijk gespreid: één binnen voor ondersteuning, in zachthout, en een buitenafwerkingslaag.verkregen door verschillende tinten hout te combineren. De twee lengtes van de planken aan de boeg zijn ongeveer parallel, maar gaan nog steeds naar de achtersteven, terwijl de eerste lengte van de planken de curve van de zijranden van de bruggen volgt (en bijgevolg de kanonpoorten), de tweede loopt parallel met de bovengrens van het definitieve bolwerk, waardoor de karakteristieke kromming van de wales wordt bepaald. De nr. 27 stroken van de eerste lengte van planken dienen ook als leidraad en rust voor de no. 28 en 29 steunen van de afgehakte kanonvaten; dergelijke steunen, indien correct gesitueerd zoals afgebeeld, maken het ook mogelijk om de verticale marges van de patrijspooten gemakkelijk op te stellen, waarvan de breedte in feite samenvalt met de afmetingen van de interne inkeping op de steunen.

Voordat u verder gaat met het bedekken van de romp, maakt u 20 lengtes van ongeveer 14 mm, van het kleine type nr. 28, van de speciale "U"-vormige staven en 22 lengten van ongeveer 16 mm, van het grotere type nr. maak vervolgens, zoals geïllustreerd, een gat voor het huisvesten van de afgehakte kanonvaten (let op de exacte positie van het licht hellende en naar boven verschoven gat). Door te verwijzen naar de foto's op natuurlijke grootte, lijm, in overeenstemming met de reeds doorboorde patrijspootengaten, 4 nr. 28 steunen in de bovenste achtersteven spiegel nr. 17 (2 bovenste horizontale tegen de nr. 1 kiel en 2 onderste verticale tegen het nr. 15 dek) en 2 nr. 29 ondersteunt verticaal in de onderste nr. 16 spiegel. Zoals reeds vermeld, dienen de nr. 27 stroken van de eerste lengte van planken om de no. 28 en 29 steunen van de afgehakte kanonvaten te ondersteunen en op een rij te zetten; bij het aanbrengen van dergelijke strips is het noodzakelijk om het meegeleverde diagram te volgen. Om deze reden wordt op de foto's het aantal stroken gevolgd door kleine letters, die de plaatsingsprioriteit aangeven. Als alternatief moet u onmiddellijk het gebied van het frame nr. 6 bedekken, tussen de prognose nr. 19 en de nr. 20-afdekking en het gebied van het frame nr. 12 tussen de halve brug nr. 21 en de centrale brug nr. 22, die met enige moeite toegankelijk is wanneer de planken voltooid zijn. Na verdere verificatie van de algehele

voortgang van de structuur, eerst lijm, in de geïllustreerde positie, de nr. 27a striplengte, in overeenstemming met de zijmarge van de kleine centrale brug nr. 23, plaats vervolgens, 10 mm onder de vorige, de nr. 27b lengte, na de marge van de centrale brug nr. 22. Lijm nu, tegen het binnenvlak van de stroken die u zojuist hebt geplaatst, de eerste 2 nr. 28 steunen, altijd verwijzend naar de meegeleverde illustraties.

Voeg vervolgens de 27c en 27d stroken aan de structuur, plaats nog eens 2 nr. 28 steunen tussen de nr. 12 en 13 frames en nog eens 2 bij de boeg, tussen frames nr. 4, 5 en 6. Lijm langs de rand van het no. 20 dek de nr. 27e strook en vervolgens de nr. 27f; plaats de strook nr. 29g, laat een ruimte van 10 mm onder de 27f-strip en plaats de 8 nr. 29-steunen voorzichtig tussen de twee stroken. Uitgaande van de achtersteven maegin van de laatste no. 29 steun (inbegrepen tussen de nr. 11 en 12 frames) bevestig de nr. 27h lengte, lijmen, tussen deze en de no. 27e strip, nog eens 2 nr. 28 steunen. Breng achtereenvolgens strip nr. 27i aan, nog steeds op een afstand van 10 mm, door de nr. 27i en lijm, tussen deze, op de achtersteven, de laatste 2 nr. 29 steunen. Versterk met lijm de punten van vereniging tussen de strip, frames en no. 28 en 29 steunen; vul vervolgens, met hele stroken en nr. 27 lengtes, alle lege ruimtes die overblijft tussen zowel de reeds geplaatste stroken als tussen de steunen van de afgehakte kanonvaten, rustend tegen de zijranden van de laatste (tabel 4, figuur A; tabel 5, figuur C). Nog steeds met behulp van nr. 27 strips, voltooi de bekleding van de romp, ga naar boven naar het einde van het frame hout van de frames en naar beneden tot aan de kiel (vanaf nr. 27l, lijm de stroken, vanaf de nr. 2 vulstof); het is beter om de onderste achterstevenkiel niet te bedekken en te stoppen langs de onderste hoek van de frames nr. 11,12 en 13 en het element nr. 16. Het is raadzaam om de planken geleidelijk aan op de twee zijden van het model aan te brengen en een paar stroken aan weerszijden te lijmen. De vorige kromming van de stroken in overeenstemming met de elementen nr. 2, 3, 4 en 5 kan worden verkregen door de speciale stripbuiger te gebruiken of, eenvoudiger gezegd, door ze in heet water te weken, of door gebruik te maken van een warmtebron (kaars, föhn, enz.). Bevestig tijdens het werk de stroken in de frames en op de kiel met pinnen of spijkers (te verwijderen wanneer de lijm droogt); de stroken moeten niet alleen aan de frames worden gelijmd, maar ook aan elkaar, vooral in het bolwerk boven de bruggen. Het "taps toelopen" van de stroken naar de boeg voor de eerste lengte van het planken is niet echt onmisbaar: degenen die dit willen doen, kunnen echter verwijzen naar de foto's en indicaties die worden geleverd voor de tweede lengte van het planken.

Wanneer de bekleding klaar is, verwijder na uitdroging de overtollige lijm en vul de uiteindelijke depressies met stukjes stroken (pleisterwerk wordt afgeraden); bij de achtersteven de delen van stroken boven de elementen nr. 16,17 en 26 te verwijderen en de dikte van de laatste onderste stroken aan de boeg en met name bij de achtersteven zoveel mogelijk te verdunnen, op zodanige wijze dat een continu en uniform oppervlak tussen de stroken en de kiel wordt verkregen; het zou ook opportuun zijn om de bovenrand van het schot al heel voorzichtig vorm te geven, ook in het gebied tussen de elementen 10 en 17; werk vervolgens af met schuurpapier. Op dit punt, als de toepassing correct is uitgevoerd, moeten de patrijspoorten die overeenkomen met de no. 29-steunen goed zijn afgebakend en in het kwadraat zijn gezet met een opening van ongeveer 10 x 10 mm; de kleinere patrijspoorten, overeenkomend met steunpunten nr. 28, vertonen daarentegen een opening van ongeveer 8 mm breed bij 5 mm hoog: het is daarom noodzakelijk om een kleine sector van de bovenste strook voorzichtig te verwijderen om een hoogte van ongeveer 8 mm te creëren; maak nu een gat van ongeveer 5 mm in diameter (halverwege tussen strook nr. 27c en nr. 27d), in overeenstemming met de steunen nr. 28 onder de prognose nr. 19. We raden u ook aan om, in ondoorzichtig zwart, zowel het gebied van de steunen van de afgehakte kanonvaten zichtbaar door de openingen van de patrijspoorten als het gat voor de roerboom te schilderen. In tegenstelling tot de eerste vereist de tweede planking "tapering" van de planken, d.w.z.

geleidelijke vernauwing naar boeg. De exacte mate van reductie op de planken wordt berekend door de zijranden van de frames te delen door hetzelfde aantal "hele" planken aan de randen van het middenframe nr. 8 het is echter niet nodig om alle frames te verdelen. Het volstaat om het aantal "hele" stroken op een verticale lijn te herhalen die wordt getraceerd op de eerste lengte van de planken halverwege tussen de frames nr. 5 en 6, ongeveer de rest regelend. Het is ook onmisbaar om enkele driehoekige planken op de achtersteven te plaatsen. Het overtollige gedeelte, voor zowel de taps toelopende planken als de achterstevendriehoeken, kan worden verwijderd met een messensnijder en een metalen regel, of met glaspapier dat aan een prismatisch blok hout is bevestigd. Voordat wordt begonnen met het aanbrengen van de tweede lengte van planken, perfect vorm, verwijzend naar de foto's op natuurlijke grootte, de nr. 30 achterstevengalerijen, waarbij de positie op het model wordt gecontroleerd: het achtervlak van de galerijen moet een uniform oppervlak vormen met de achtersteventransom nr. 17; lijm de galerijen en bedek, indien droog, de gehele achtersteven (elementen nr. 16, 17, 26 en 30) met behulp van, zoals geïllustreerd, de stroken nr. 31 en 32 zodanig dat de opeenvolgende tweede planken hun hoofden verbergen.

De toepassing van de tweede planking moet zorgvuldig worden uitgevoerd, volgens de progressieve volgorde van de stroken: begin met het lijmen van de eerste nr. 33 wale, waarvan de positie met precisie moet worden getraceerd op tabel 2, figuur A (het is raadzaam om de wales niet te snijden in overeenstemming met de patrijspoorten, waardoor het overschot later wordt verwijderd), dan de 3 nr. 34 strips (alleen onderbreken van de centrale in overeenstemming met de gaten voor de gehakte kanon.vaten aan de boeg), de tweede nr. 35 wale, de 2 nr. 36 strips, de derde nr. 37 wale, de 5 nr. 38 strips (proportioneel onderbroken tussen de ene patrijspoort en de andere), de vierde nr. 39 wale, de 3 nr. 40 strips, de vijfde nr. 41 wale, de 3 nr. 42 stroken, de nr. 43 grote gunwale en vervolgens alle nr. 44 stroken tot aan de kiel (tabel 5, figuur D). Altijd verwijzend naar de natuurgrote foto's, lijm de nr. 45 stroken, boven de eerste nr. 33 wale, in het midden; aan één kant van deze, voltooi nu de bekleding tot het uiteinde van het frame hout van het frame, het plaatsen van stukken van de nr. 46 en 47 stroken naar de boeg en naar de achtersteven, respectievelijk, uiteengezet "tegel-wise", of met de onderste marge over de onderliggende strip. Verwijder, indien droog, de delen van de overtollige stroken naar de achtersteven en vorm, zoals geïllustreerd, de lijn van het bolwerk in overeenstemming met brug nr. 18; vierkant af en eindig met zorg de openingen van de zij- en achterstevenpoorten, waarin, voor meer realisme, optioneel de valse rabbet kan worden toegevoegd, bestaande uit drie lengtes van strip nr. 48. Vervolgens nauwkeurig glad, met nog fijner zandpapier, alle oppervlakken van de romp, afkanten van de hoeken van de wales en grote gunwale, maar proberen om het uitsteeksel van de nr. 46 en 47 stroken integraal te houden.

BRUGGEN EN RELATIEVE BOVENBOUW En Nadat u in het framehout hebt gesneden, dat het schot ondersteunt, egaleert u ze voorzichtig met de bruggen. Verwijder eventuele lijmsporen van het bolwerk, bedek zowel de binnenkant van de laatste (met uitzondering van de lengte die overeenkomt met de boogbrug nr. 18) die het gebied van element nr. 17 boven het poepdek nr. 23 met stroken nr. 49 plaatst. Met behulp van verticale lengtes van strook nr. 50, bedek de vrije gebieden van frames nr. 6, 12 en 13 en het schot nr. 25. Het planken van sommige bruggen wordt voor groot realisme gecostitueerd door stroken van twee diktes: het hogere centrale gebied, waar de roosters zijn ingebed, en de dunnere zijkanten (tabel 6, figuur A).

De prognose nr. 19 en de nr. 20-afdekking volgen hetzelfde afdekschema: lijm eerst de twee stroken nr. 51 op een afstand van 37 mm van elkaar; verwijzend naar de real-life foto's in tabel 4 (vormen met meer gemarkeerde lijn van streepjes), teken de omtrek van de roosters op de bruggen en de relatieve omgeving die moeten worden ingebed (elementen nr. 69 en 70), bedek vervolgens de resterende ruimte tussen de twee nr. 51 stroken met lengtes van nr. 52,

waardoor de gaten voor de masten ook vrij blijven; voltooi nu de bekleding van de bruggen tot aan het bolwerk, met behulp van de dunnere nr. 53 strips. Op het 22-kwartdek, eerste plaats 2 nr. 51 stroken op een afstand van 32 mm, en, intern, tegen de laatste, 2 nr. 52 stroken aan weerszijden; herhaal nogmaals de omtrek van het rooster en bedek de resterende ruimte met nr. 52 lengtes; bedek dan de boogbrug nr. 18 opnieuw met nr. 53 stroken tot aan het bolwerk. De halve brug nr. 21 en het poepdek nr. 23 moeten worden afgedekt door alleen lengtes van de strook nr. 53 te gebruiken. Lijm de sectoren van de waterweg nr. 54 tegen het bolwerk, lang de marges van de nr. 19, 20, 21, 22, 23 bruggen en de no. 17 achtersteventransom, en maak de bruggen transversaal af door de nr. 55 omringende lengtes toe te voegen in overeenstemming met het schot nr. 25 en de frames nr. 6,12 en 13.

Verwijzend naar de speciale levensgrote weergave, maak zorgvuldig alle valse nr. 56 frame houtsoorten. Plaats in correspondentie met nr. 7,8 en 9 frames daarboven de strook nr. 57 en de nr. 58. Markeer de positie van de openingen voor de kanonnen op het bolwerk en lijm de 59 wapening binnenin, tussen de 2 overeenkomstige no. 56 framehouten. Maak bij het drogen gaten in het bolwerk en maak de cirkelvormige openingen nauwkeurig af. Maak de binnenkant compleet door, zoals afgebeeld, de valse staande tuigage nr. 60 en de nr. 61 strip toe te voegen.

Lijm nu langs de rand van de boogbrug nr. 18 de lengtes van nr. 62 surround; breng in het bolwerk de verticale elementen nr. 63 aan (tussen de kaders nr. 3 en 4 moeten dergelijke elementen ongeveer 5 mm voorbij het uiteinde van het bolwerk projecteren), bedek vervolgens het bolwerk nr. 24 met stukjes strook nr. 64, "tegelwijs". Maak de sectoren van de nr. 65 rail en lijm ze boven de rand van het schot, tegen de valse nr. 56 frame hout; plaats, zoals afgebeeld, de lengten van de leuning nr. 66; voeg bij de boog de nr. 67 lengtes toe en maak de gebogen snede van de planken af met de nr. 68 strips.

Maak nu alle bovenbouwen van de bruggen en de binnenkant van het bolwerk (elementen variërend van nr. 69 tot 127), volgens de numerieke volgorde die in de speciale lijst wordt geleverd, de respectieve materiaalindicaties en illustratieve diagrammen. Alle moeilijke joins (bijv. stukken nr. 84,88,89 en 90), naast de bovengenoemde lijmen voor metalen, kunnen worden versterkt door, vóór het doorboren, een klein stukje koploze nagel in te brengen. De nr. 69 elementen van de roosters worden eerst droog geassembleerd en vervolgens ondergedompeld in verdunde vinyllijm; wanneer droog, moet het rooster worden gesneden in de vorm en grootte die door de tekening wordt vereist (voordat u de roosters lijmt, raden we u aan om de overeenkomstige sectoren van de bruggen in ondoorzichtig zwart te schilderen). Bij het uitvoeren van de dikste bekleding van de bruggen, alleen de nr. 69 roosters met de nr. 70 omlijsting moet worden ingebed, en de details nr. 72, 73, 74 en 75 alle andere elementen (nr. 71 rooster surrounds, voet van nr. 81 mast, kleinere nr. 82 en 83 patrijspoorten, enz.) moet in plaats daarvan boven de bekleding worden geplaatst. Doorboor eerder de kop van de lier nr. 76, de 84, 88 en 89 bolders, de rekken nr. 87 en 90 voor het doden van pinnen en de no. 114 leuning van de twee stanchions van de nr. 19 forecastle; maak de openingen in de forecastle voor de valse controleterminals, waarbij die in het rooster worden afgewerkt met lengtes van de no. 72 rondom en die in de brug met zowel nr. 72 als 83 lengtes. Lijm de stukken van nr. 93 strip op de achterkant van de respectieve frames in messing folie en werk vervolgens zorgvuldig af, volg de buitenranden van de frames zelf; voeg de nr. 95 scharnieren toe, opportune gesneden, en verenig je vervolgens om te modelleren.

BUITENKANT VAN DE ROMP - Nog steeds verwijzend naar de speciale lijst en de meegeleverde foto's, maak de externe bovenbouw van de romp en plaats alle decoratieve elementen (details variërend van nr. 128 tot 212). Controleer altijd elk stuk op het model, inclusief decoraties, voordat u het lijmt, en voer eventuele aanpassingen uit; bijzondere aandacht moet worden besteed aan het plaatsen van de boogram nr. 129 en de elementen nr. 130.131.135 en 136, in overeenstemming met de kiel. Het roosterplatform in de boeg moet als

volgt worden gemonteerd: verenig, zoals beschreven, de stroken van het rooster; de 140 sectoren die enigszins overvloedig in overeenstemming zijn met zowel het snijwater (nr. 137 en 139) evenals de gebogen marge van de rompplanken; maak de verschillende no. 141 boogrammen, waardoor ze nog steeds overvloedig aanwezig zijn in correspondentie met de externe omgeving van het platform; lijm met behulp van een paneel bedekt met cellofaan de elementen nr. 141 en 140 zeer goed; wanneer droog, met behulp van een kartonnen vorm die op het model is geplaatst, maak het platform binnen de nr. 142 omring de exacte grootte en plaats het op de groep van nr. 140 en 141 elementen; vorm het platform zorgvuldig, lijmen langs de zij- en achterranden van dezelfde lengtes van nr. 142 slip, licht hellend, en verbinding naar model; vul de ruimten tussen het framehout nr. 139 met stukken van de strook nr. 141, pas vervolgens de nr. 143-elementen aan en plaats deze, ondersteund door de no. 144-steunen. Opmerking: de 149 kariatiden van de snijwateren, allemaal van verschillende hoogtes, moeten worden gemaakt door de 20 mm-figuren opportuun te snijden en geen vergelijkbare kortere figuren te gebruiken, bestemd voor andere delen van het model. Controleer nauwkeurig op de galerijen en het achterstevenspiegel, voordat u alle details, variërend van nr. 176 tot 207, monteert, waarbij uiteindelijk de randen van de stukken worden geretoucheerde. Werk de bolwerken af en lijm ze aan de zijkanten van het model (elementen variërend van nr. 208 tot 212). Maak vier ronde gaten in de romp voor de hawses, in overeenstemming met de nr. 128 stuks; maak in element nr. 129 zowel de twee rechthoekige openingen voor de nr. 320 gammons als de twee gaten de doorgang van de 629d-spijkers; doorboor de planken en sluit de spleten nr. 158 en 160 en de nr. 161 scuppers in. Maak het gat voor de no. 954 boot sling in het roer. Het is ook mogelijk om alle zichtbare marges van de kiel en het roer te bedekken met stukken van de dunne strook (nr. 46,47 enz.), opportuun gecombineerd; nog steeds optioneel is het mogelijk om, door te snijden met een zeer fijn metalen punt, of gewoon te tekenen, zowel de spijkers als de omringen van de ingebedde elementen die in het echte schip de boogram, de kiel en het roer vormen (dunne lijnen op tafel 2) en de onderbrekingen van de wales en de rompplanken zoals kan worden gedaan in het geval van het planken van de bruggen. We raden u ten slotte aan om alle elementen, verder genummerd in de bol van de respec (oogbouten, blokken, schoenplaatjes, pin-pins, enz.) op het model te plaatsen.

MASTEN - Maak en monteer zorgvuldig droog de sectoren van de masten, kraaiennesten, kruisbomen, vlaggenmasten, antenne, enz. (stukken variërend van nr. 213 tot 317); de afmetingen, positie en "tapering" van de verschillende elementen zijn te herleiden tot de natuurgrote foto's in tabel 7, 8, 9 en 10 en uit de speciale lijst. Om de stukken "taps toe te maken", d.w.z. om ze regelmatig naar één uiteinde te verkleinen, gebruikt u eerst grootkorrelig glaspapier dat aan het gebruikelijke blok hout is bevestigd en vervolgens steeds fijner schuurpapier. Voor het verbinden tussen de uiteinden van de masten en de respectieve doppen raden wij u aan, zoals geïllustreerd, enkele stukjes spijker in te voegen, allemaal bevestigd met tweecomponentenlijm. De nr. 223 leuning van de kraaiennetten, gemaakt van een flexibele strook, moeten worden gebogen door als sjabloon de respectieve basissen in multiplex te gebruiken, vervolgens zorgvuldig gelijmd op de speciale steunen. Maak de gaten voor de masten zeer zorgvuldig in de doppen en die met groefsteken voor de doorgang van de halyards nr. 605 en 702; maak op dezelfde manier de gaten in de masten, nog steeds voor de halyards (nr. 572, 637, 670, 736, 771, 852 en 876). Het is raadzaam om aan de kraaiennesten en de vlaggenmasten de gegevens toe te voegen die bestemd zijn voor de tuigage. Lijm de mast of de boegspriet pas stevig op zijn plaats als u de helling hebt gecontroleerd (zie tabel 1). Tijdens het drogen kunnen de masten gemakkelijk in de juiste positie worden bevestigd door middel van tijdelijke draden die op verschillende punten van de romp zijn vastgebonden (het model van boeg tot achterstevan bekijken, beide moeten loodrecht op de waterlijn staan).

RIGGING -De riggingcomponenten (artikelen 318 t/m nr. 899) zijn singly genummerd om het

instellen zoveel mogelijk te vereenvoudigen; ook hier zijn ze genummerd om prioriteit te krijgen. Zoals gewoonlijk worden het materiaal en de afmetingen van elk onderdeel (bijv. het gedeelte van het te gebruiken snoer) in de speciale lijst vermeld. Als u het moeilijk vindt om het uiteinde van het snoer in een blok te plaatsen, verbreedt u het gat langzaam met het punt van een roodgloeiende pin, maar oefent u niet te veel druk uit, anders zal het blok breken. Het is ook geschikt om elke stropdas af te dichten met een laag lijm om de slijtage ervan te garanderen. Om vervormingen in de trim van de masten te voorkomen, mag de stand rigging (van 320 tot 525), hoewel strak, nooit te veel kracht uitoefenen op het stuk waarop ze zijn bevestigd, maar elkaar in evenwicht brengen met de symmetrische elementen, die zich aan de andere kant van het model bevinden. De looptuigage lijkt veel realistischer als deze niet volledig strak is gelaten, d.w.z. met een geschikte bocht (zie in dit verband de manovres in plaat 1). De volgorde van de tuigagepositie op de bovenste delen van de masten, beginnend vanaf de onderkant, is nog steeds de volgende: eerst de stukken nr. 321d, 331d, 341d; dan alle touwen (nr. 351d, 357d, 364d, etc.) de uiteindelijke masttoppen (nr. 420d, 428d), het ontvouwen van de verblijven (nr. 436, 441, 446 etc.) en tot slot de strops van de blokken (bijv. nr. 467, 610).

Een paar centimeter van de tuigage, die in het model eindigt, moet in de 160 spleten van de romp worden gestoken, simpelweg door een beetje lijm in de spleet aan te brengen. Hetzelfde geldt voor de touwen nr. 643.660d en 676, waarvan de eindstukken in de speciale openingen op de prognose moeten worden geplaatst en geblokkeerd: in werkelijkheid was er een dek onder deze brug voorzien van bolders zoals die door ons aan de voet van de hoofdmast werden gereproduceerd, de tuigage nr. 608 bood ook een grote bolder die identiek was aan die van de hoofdmast; om de tackle zo getrouw mogelijk te simuleren, we raden u aan om het te maken door het blok met drie gaten nr. 607 te gebruiken en de tackle bedekt met lijm voor metaal zorgvuldig in de speciale uitsparing in het nr. 5-frame te plaatsen (het touw nr. 608 kan tot zichzelf worden samengevoegd of worden geblokkeerd met lijm op het blok nr. 607); als het droog is, zal de tuigage worden onderwezen alsof er echt een grote bolder onder de voorspeller was. Raadpleeg naast de afbeeldingen en de gebruikelijke lijst het speciale schema voor de volgorde en montage van de tuigage.

LAATSTE BOVENBOUW - Bevestig aan de masten, zoals eerder beschreven, de vlaggen (items van nr. 900 tot 904). Na nauwkeurige verificatie van de helling van de gaten, reeds gemaakt in de steunen nr. 28 en 29, lijmt u de respectievelijke afgehakte kanonvaten nr. 905.906 en 907 op deze; maak, zoals afgebeeld, de schouwen (elementen variërend van nr. 908 tot 914) en voeg ze samen met de bovenrand van de patrijspoorten. Monteer de kanonnen (stukken van nr. 915 tot 921) en plaats ze op het model, eventueel met de aanduidingen van nr. 922 tot 927. Monteer en bevestig de twee lampen stevig aan de achterstevén (artikelen van nr. 928 tot en met 937), het einde van de no. 928 en 937 steunen gedurende enkele millimeters in de romp steken. Voeg de no. 938 ankers samen met de no. 939 kettingen, dan met de no. 940 ringen, eventueel afwerkend met de boeien aangegeven van nr. 941 tot 944 (het no. 943 wondkoord moet, om de schaal te respecteren, minstens een meter lang zijn); voeg de kabels nr. 945 toe (eindigend in de twee reeds gemaakte vier gaten die het dichtst bij de kiel liggen, in overeenstemming met de nr. 128 bekledingen) en de apparatuur aangegeven van nr. 946 tot 953d (de ankers kunnen verticaal aan de kraan worden opgehangen door middel van de takels alleen, of vastgeschroefd aan de bolwerken zoals afgebeeld). Voltooi het roer met de tussen nr. 954 en 959d beschreven gegevens. Monteer vervolgens de uiteindelijke basis door de elementen nr. 960.961 en 962 te lijmen, het is niet uitgesloten dat, na controle op de juiste positie van de romp, de vork nr. 961 een lichte aanpassing vereist vanwege de kleine variaties in de totale afmetingen van de onderzijde, vanwege de grotere of lagere afwerkingsgraad met glaspapier van de frames en planken. Het naamplaatje nr. 963 is optioneel.

